

عنوان مقاله:

قاعده معاونت بر اثم و عدوان از منظر فقه امامیه و حقوق

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات دین پژوهی، دوره 5، شماره 9 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

نقیسه سادات هاشمی

خلاصه مقاله:

معاونت یعنی، فعلی از فاعل یا مباشر صادر شود و فردی مقدمات آن فعل را فراهم کرده باشد. معاونت بر اثم یعنی، ایجاد مقدمه ای از مقدمات فعل غیر، اگرچه تهیه مقدمات از روی قصد نباشد و فاعل نیز در انجام فعل مستقل باشد. اثم در لغت به معنای گناه، بزه، ذنب و عدوان به معنای ظلم و ستم، بدخواهی و بی‌عدالتی است. قرآن مجید تعاون در اثم و عدوان را نهی و تعاون در بر و تقوی را مقرر می‌کند و می‌فرماید: «تعاونوا علی البر و التقوی و لا تعاونوا علی الاثم و العدوان» (مائده: ۲). در تعریف معاونت برخی می‌گویند که این آیه بر حرمت اعانت در اثم و عدوان دلالت دارد و غیر از تعاون است. اعانت این است که کسی دیگری را یاری دهد، ولی تعاون عبارت است از همکاری دو یا چند نفر یا یک گروه با یکدیگر. به تعبیر دیگر، تعاون از باب تفاعل است و نیاز به دو فاعل دارد. قاعده حرمت بر اثم و عدوان یکی از قواعد فقهی است که در مقاله حاضر نگارنده ابتدا مدارک و مستندات این قاعده را از قرآن و روایات ارائه می‌کند و حکم عقل و اجماع را بیان می‌کند و به معانی لغوی و اصطلاحی لغات این قاعده را تشریح می‌کند و حکم این قاعده در فقه و حقوق را بیان داشته و به رابطه معاونت و شرکت در جرم و وجود افتراق و اشتراک آن می‌پردازد. در پایان نیز به معاونت در معاملات نامشروع در فقه و حقوق پرداخته است.

کلمات کلیدی:

معاونت، اثم، عدوان، جرم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1424132>

